

GŁOS RADOMSKI

Dziennik społeczny, polityczny i literacki poświęcony głównie sprawom Ziemi Radomskiej.

Prenumerata w Radomiu wynosi:
 Miesięcznie 3 k. 70 h.
 Z odnośnieniem do domu . 4 k. 70 h.
Na prowincji z przesyłką pocztową:
 Miesięcznie 4 k. 70 h.

Adres Redakcji i Administracji: ulica Lubelska № 46, dom Hempla.
 Redakcja otwarta od 12 do 1 i od 6 do 7 po poł. Administracja od 9 do 1 i od 3 do 6 po poł.
 Rękopisów niezatrzeżonych Redakcja nie zwraca.

Cena ogłoszeń:
 Na 1 str. wiersz garmontowy 2 k. — h.
 „ III „ „ petifowy 1 „ 20 „
 „ IV „ „ „ — „ 60 „
 Drobne za wyraz — „ 20 „

Numer pojedynczy 24 halerze.
 Głos Radomski nabywać i prenumerować można we wszystkich Księgarniach, w Sklepie spożywczym p. Władysławy Adamskiej, Lubelska № 72; w Składach Win i Towarów Kolonialnych: M. Paschalskiego, ulica Warszawska; Grajnera, ulica Skaryszewska № 16; J. Nitkowskiego, róg ul. Długiej i Szerokiej

KINO Y. CZARY. Począwszy od czwartku! Tylko przez cztery dni!
Złota śmierć — nastrojowy dramat w 4-ch częściach, ze słynną w głównej roli JOANNĄ PETERSEN.

JULJAN MIECZNIKOWSKI **WELNIANE**
POLECA: **JEDWABNE**
BAWELNIANE WYROBY
PRZYJMUJE FUTRA NA PRZECHOWANIE.

Teatr „Variete” **Dziś i codziennie** **BIGOS KABARETOWY**
Pierwszorzędny program artystyczny **z udziałem całego towarzystwa.**
Praczka Wiedeńska **Początek o godz. 10 wiecz. Uwaga. Wejście bezpłatne.**
 w sali Restauracyjnej Hotelu Europejskiego. **operetka w jednym akcie.** **Reżyser M. Zoner.**

Ostatnie nowości!!

- Kramsztyk—Wykład popularny prawa cywilnego i handlowego obowiązującego w Królestwie Polskim.
- Gerson Dąbrowska—Grotger.
- Horowicz—Wstęp do statystyki teoretycznej.
- Kursy uzupełniające P. M. S.—dla nauczycieli ludowych № 1 organizacja, programy, wskazówki.
- Kośmowska—Domy ludowe u obcych i u nas.
- Lasoń—Legjony—scen dziesięć.
- Dunin—Prawa Wojny i Pokoju.
- Szyller—Tradycja Budownictwa Ludowego w architekturze polskiej.
- Krystall—Zagadnienia oświaty akademickiej.
- Tadeusz Kościuszko — Napomknienia względem poprawy losu włościan i uniwersał Polaniecki.
- Horowicz—O państwowej Organizacji Podbezpieczenia.
- Charakterystyki znakomitych Palaków w okresie królów elekcyjnych.
- Radziński—Polska idea ekonomiczna.
- Wodziński—Władysław Studnicki Fragment Irredenty Polskiej.
- Kaczkowski—Zasady prawa akcyjnego.
- Wiercieński, Głos ziemi Chełmskiej i Podlasia.
- Biegański—Etyka ogólna.
- Rudnicki—Coś wam powiem.

Można nabyć w Księgarni

Edward Suchański w Radomiu.

Telegramy „Głosu Rad.”

Południowo-Wschodnia.

(Tel. c. i k. Biur. Koresp.).
WIEDEN, 12-go lipca. Donoszą urzędownie:
 Na włoskiej widowni boju bez godnych wzmianki wydarzeń.
 W Albanji wojska nasze urządziły się w nowej linii oporowej. Kompanje francuska podsuwająca się w dolinie Devoli odparliśmy.
 Szef sztabu jeneralnego

Zachodnia.

(Tel. c. i k. Biur. Koresp.).
BERLIN, 12 lipca. Urzędownie z wielkiej kwatery głównej.
 Grupa wojsk ks. Rupprechta
 W ciągu dnia umiarkowana czynność potyczkowa, wieczorem ożyła wielokrotnie. Nocne walki wywiadowcze.
 Silniejsze natarcie nieprzyjaciela na północny wschód od Bethune zostało odparte.
 Grupa wojsk niemieckiego następcy tronu.
 Żywa czynność ogniowa między Aisną i Marną. Ponowne ataki częściowe, które nieprzyjaciel poprowadził z lasu Viller-Cotlerets, wy-

parły nasze posterunki w kotlinie Savieres.

Z amerykańskiej eskadry z 6 ciu samolotów, która chciała zaatakować Koblencję, 5 samolotów wpadło w nasze ręce. Załogę ujęto.
 Pierwszy jenerał-kwaternistrz Ludendorf.

W oczekiwaniu ofensywy na Zachodzie.

(Tel. c. i k. Biur. Koresp.).
GENEWA, 12 lipca. „Temps“ do nosi: Wzrastające wywiady napowietrzne pozwalają się spodziewać bliskiego szturm na froncie. Od podjęcia wielkiej ofensywy może nas dzieli tylko kilka dni

Biedny król Konstanty.

(Tel. c. i k. Biur. Koresp.).
ZURYCH, 12 lipca. Rząd Venizelosa skonfiskował wszystkie posiadłości króla Konstantego.

O wydanie Czecho-Słowaków.

(Tel. c. i k. Biur. Koresp.).
GENEWA, 11 lipca. Do „Secola” donoszą ze Sztokholmu: Rząd niemiecki wezwał rząd rosyjski do rozbrojenia brygad czesko-słowackich i wydania Czecho-Słowaków austro węgierskiej komendzie.

Anglicy maszerują na Petersburg.

(Tel. c. i k. Biur. Koresp.).
SZTOKHOLM, 11 lipca. PAT. donosi pod datą 10 lipca wieczorem: Woj-

ska angielskie maszerują po obsadzeniu wybrzeża murmańskiego na Petersburg. Miasto Kan zostało obsadzone. Angielski komendant naczelny rozkazał rozstrzelać jednego z członków Sowietu. Innych aresztowano.

Ratyfikacja pokoju brzeskiego.

(Tel. c. i k. Biur. Koresp.).
BERLIN, 11 lipca. „Nordd. Allg. Ztg.” donosi o wymianie dokumentów ratyfikacyjnych pokoju brzeskiego, dokonanej wezorem między posłem rosyjskim a bułgarskim agentem dyplomatycznym.

O aprowizację Królestwa.

W komisji głównej Rady Stanu, postawił p. Minkiewicz z Olkusza następujący nagły wniosek.
 Wychodząc z założenia że:
 1. Produkcja krajowa w pierwszym stopniu powinna być użyta na niezbędne aprowizacyjne cele miejscowe ludności, 2. że dotychczasowy system aprowizacyjny doprowadza najszerzej i najuboższe warstwy społeczeństwa polskiego do ruiny fizycznej, materialnej i moralnej.

W celu ratowania ludności Królestwa Polskiego od szerzącej się w przerażający sposób powolnej śmierci głodowej i powołując się na przyrodzone i międzynarodowe prawa do życia.

Rada Stanu raczy uchwalić natychmiastowe powołanie do życia złożonej z 9 osób komisji do spraw wyżywienia ludności Królestwa Polskiego, która w terminie miesięcznym wspólnie z przedstawicielami rządu opracuje sposoby szałacji w najwyższym stopniu niemożliwych pod względem aprowizacyjnym stosunków i przedstawi swe wnioski do uchwalenia Radzie Stanu.
 Wniosek odesłano do komisji.

Częściowa aneksja Królestwa Polskiego.

Warszawski korespondent „Nowego Kurjera Krakowskiego” miał sposobność rozmawiać z przedstawicielem wielkiego przemysłu niemieckiego, z przybyłym z Berlina do Warszawy, celem przepro-

wadzenia pewnych transakcji związanych z kilku wielkimi przedsiębiorstwami Zagłębia Dąbrowskiego na wypadek, jak twierdził ów berlińczyk, mającego wkrótce nastąpić przyłączenia południowo-zachodnich skrawków Królestwa Polskiego do państwa niemieckiego. Z rozmowy z owym przemysłowcem było znane, że sfery wielkiego przemysłu niemieckiego uważają za przesadzone już przyłączenie do Niemiec powiatów: wielońskiego, częstochowskiego, będzińskiego i olkuskiego w całości.

Sprawy polskie.

Ustawa o wojskowości.
 Na posiedzeniu komisji wojskowej na przewodniczącego wybrano wicemarszałka Józefa Mikulowskiego-Pomorskiego, na zastępcę p. Antoniego Marylskiego, na sekretarza p. Antoniego Humnickiego. Komisja uchwaliła w miarę potrzeby powoływać rzeczoznawców w sprawach wojskowych, między innymi postanowiono zaprosić majora Wyrostka.
 Na następnym posiedzeniu komisji ma być omawiana tymczasowa ustawa wojskowa i w tym celu polecono p. Antoniemu Humnickiemu przygotować odpowiedni referat do dyskusji. Najpierw toczyć się będą obrady nad stroną techniczną ustawy, a potem rozważona będzie jej strona polityczna.
 Prace komisji mają trwać od 6 do 8 tygodni. Ustalono, że posiedzenia komisji odbywać się będą we środy i soboty każdego tygodnia.

Pomnożenie armji japońskiej.

„Times” donosi z Tokio pod datą 1-go lipca: Rada wojskowa japońska, złożona z marszałków polnych i admirałów przyjęła plan wspólnego działania dla armji i floty, jak również powiększenia armji do siły 21 korpusów, równających się 42 dywizjom, względnie 126 pułkom.

Wybuch w Wiedniu.

Jak donosi korespondent „Lokal Anzeigera”, na Gumpendorfer Strasse w Wiedniu, zdarzył się straszny wybuch prochu i ładunków do broni myśliwskiej w składzie rusznikarza Linsbauera. W przeciągu dwu godzin jeszcze, po pierwszym wybuchu, następowały wybuchy pojedyncze ładunków. Ofiarą wybuchu padł przede wszystkim właściciel składu, Linsbauer i jego uczeń. Oba zwłoki znaleziono w sklepie. Poza tym zginęły 3 kobiety w domu sąsiadnim, oraz 2 kobiety, które na huk wybuchu wybiegły z domu przeciwległego. Straty materialne są bardzo znaczne, zniszczeniu bowiem uległy 2 piętra nad sklepem, a domy sąsiednie i przeciwległe odniosły uszkodzenia poważne. W pobliżu miejsca wybuchu cała ulica zastana była gruzem, połamanymi meblami i odlamkami szyb.

Z GODZINY NA GODZINĘ.

Kalendarzyk. Dziś: Małgorzaty P. M.
Jutro: Bonawentury.
Wschód słońca o godzinie 3.39. Zachód o godzinie 8.24. Długość dnia godzin 18.00.

Kronika ogólna.

Marki zamiast rubli. Kasa Tow. Kred. m. Warszawy przestała przyjmować walutę rosyjską przy opłacaniu rat od pożyczek, żądając opłaty w markach po kursie urzędowym. Wśród stowarzyszonych wywołało to popłoch, dotychczas bowiem nabywali oni ruble po kursie 115 do 125, aby spłacać raty Towarzystwa. W sprawie tej odbyło się dnia 18 czerwca posiedzenie w Stowarzyszeniu właścicieli nieruchomości w Warszawie.

Kronika miejska.

Ograniczenie spożycia mięsa. Pojawiło się następujące rozporządzenie: Ze względu na brak mięsa, tłuszczu i innych artykułów żywnościowych, c. i k. Komenda powiatowa ogranicza podawanie potraw gorących według karty, we wszystkich lokalach uprawnionych do podawania potraw tychże. Zezwala się jedynie na wydawanie obiadów składających się najwyżej z 4 dań i kolacji z 2 dań według określonego spisu (menu) po cenach, na które należy poprzednio uzyskać pozwolenie c. i k. Komendy powiatowej Referat-Aprowizacyjny. Cenniki powyższe po zatwierdzeniu mają być umieszczone w lokalach na widocznym miejscu. Zakazuje się podawania mięsa smarzonego w jakiegokolwiek postaci.

Niestosujący się do powyższego zarządzenia karani będą grzywną do 2000 koron lub karą aresztu do 3-ch miesięcy. Rozporządzenie to wchodzi w życie z dniem 20 lipca 1918 roku.

Cukier. Sklepy dzielnicowe począwszy od dnia 12 b. m. wydawać będą po 3/4 funta cukru na kupon № 2 karty żywnościowej m. lipca. Cała ilość cukru wydana w lipcu i końcu czerwca włącznie z powyższą ilością policzoną będzie jako cukier dodatkowy, to znaczy: że wydział aprowizacyjny po otrzymaniu nowej partii cukru wyda jeszcze raz w ciągu miesiąca lipca na każdą osobę po 1 1/4 funta. Sposób wydawania tego cukru podany będzie do publicznej wiadomości przez specjalne ogłoszenie.

Słuszną uwagę. Otrzymujemy z miasta notatkę treści następującej: Warto zwrócić uwagę Aprowizacji, aby do liczących, odznaczających ją zalet, zechciała dołączyć ściśle oznaczenie dat i terminów w swoich ogłoszeniach, ogłosiła bowiem ze 3/4 f. cukru sklepy będą sprzedawać od 12 b. m. a tymczasem w sklepach obiecują ten cukier dopiero na wtorek lub środę, to znaczy na 16 lub 17 b. m. Publiczność, którą Aprowizacja w swej pieczołowitości, zamiast chleba chce karmić cukrem, jak kanarki, narażona jest przez to na nadaremne chodzenie do sklepów i ztąd stratę czasu, którego ma mniej niż Aprowizacja ma.

Lista ofiar na „Straż Kresową“ zebranych przez p. Kazimierza Świeżyńskiego w pow. Sandomierskim. Pp: Świeżyński Józef kor. 800, Łempicki Antoni kor. 1000, Russocki Maksymilian kor. 300, Ruppiewski Franciszek kor. 500, Cichowski Roman kor. 600, Świeżyński Franciszek kor. 250, Russocki Karol kor. 150, Świeżyński Kazimierz kor. 500, Rytel Wacław kor. 300, Winnicki Wacław kor. 300, Strużyński

Marjan kor. 150, Bukowiński Feliks kor. 100. Razem koron 4,950.

Znalezioną portmonetkę, z kilkudziesięciu koronami, odebrać można za udowodnieniem pod poniższym adresem: Feldwebel Haas Rudolf K. u. K. Platzkomando.

Z KRAJU.

Akcja w sprawie lokatorów.

Komunikat Centralnego Stowarzyszenia Lokatorów w Lublinie opiewa:

Zarząd Stowarzyszenia wysłał w dniu 10 b. m. do Rady Stanu, do ministra sprawiedliwości i do przedstawiciela austr.-węg. władz okupacyjnych, rady Iszkowskiego, depeszę treści następującej:

„Wniosek komisji ochrony lokatorów, wykluczający mieszkania trzypokojowe z mniejszą niż sześć liczbą mieszkańców, pozbawia ochrony ludność średnio zarobkową, urzędników i nauczycieli, którzy znajdują się obecnie w bardzo ciężkich warunkach i mogą być pozbawieni dachu nad głową. Zachodzi nagle konieczność roztoczenia prawnej opieki nad nimi“.

Echa pożaru w Tomaszowie.

Stwierdzono, że straty z powodu pożaru w Tomaszowie lubelskim wynoszą 10 milionów koron. Spaliło się 130 domów. Przeszło 2,000 rodzin pozostało bez dachu nad głową.

Pod adresem wszystkich!

„Dziennik Poznański“ pisze: W dniu otwarcia polskiej Rady Stanu w Warszawie jeden z mówców wskazał na zwiększające się z dniem każdym zubożenie kraju, które podminowuje przyszłość ekonomiczną i wytwarza podatne warunki dla szerzenia się anarchji. A tymczasem rząd polski pozbawionym jest odpowiedniej władzy i możliwości zwalczania nędzy, szerzącej się w sposób zastraszający. „Nędza ta—orzekł mówca—dotyczy w pierwszym rzędzie mas robotniczych, skazanych przez okoliczności na bezrobocie, całej ludności małorolnej i bezrolnej i nie mniej całej inteligencji zawodowej. A jakże nieszczęsnym jest los tysięcy jeńców polskich i niezliczonej rzeszy uchodźców powracających ze wschodu“.

Słowa te wyrzekł ów członek Rady Stanu pod adresem wszystkich obywateli, wszystkich Polaków, którzy zrozumieć powinni, że tam, gdzie państwo jest bezsilnym, ludność sama z pomocą iniejałowy prywatnej musi podjąć akcję. Młode, węgętujące Państwo Polskie w niesłychanie trudnych swych warunkach bytu nie może, niestety podjąć walki z okropną nędzą, pastwiącą się nad krajem. Nie możemy oczekiwać, aby ono zdjęło teraz z Wielkopolski obowiązek ratowania głodem przywierających braci. Nie wolno nam opuszczać rąk i mówić: dosyć! Bo jeżeli i my nie pomożemy milionom nędzarzy; któż im pomoże? Mamy opuścić ich, porzucić w okropnym nieszczęściu? Więć niechaj ofiarność nasza nie zamiera, niech każdy niesie choćby drobną pomoc potrzebującym obywatelom Polski.

Handel, przemysł, finanse.

Handel ziemią i lasami.

Kilka towarzystw pożyczkowo-oszczędnościowych na Chełmszczyźnie wprowadza nowy dla spółek kredytowych rodzaj operacji kupna i sprzedaży gruntów i lasów na wyrąb. Towarzystwa organizują czynności parcelacyjne podług wzorów i zasad polskich spółek parcelacyjnych w Galicji i Poznańskiem na razie zaś prowadzą parcelacje dla swoich członków.

Fabryka kaflí

Józefa Korupczyńskiego

269-0

w Radomiu, Lubelska № 85

poleca piece kwadratowe BERLIŃSKIE oraz żelastwo na składzie.

KONSTRUKCJE ŻELAZO-BETONOWE

ZEL - BET.

A. JANISZEWSKI

Radom, ul. Długa № 28.

POLECA: PŁYTY TROTUAROWE, RYNSZTOKI, PODRYNNIKI, RURY RÓŻNYCH ROZMIARÓW DO KANALIZACJI, CEMBROWINY, POSADZKI CEMENTOWE, TARASY, KONSTRUKCJE ŻELAZO-BETONOWE.

SPECJALNOŚĆ:

SŁUPY mocne! tanie! i trwałe! PUSTAKI i DACHÓWKA.

Przyjmuje zamówienia na roboty żelazo-betonowe. Kosztorysy i projekta.

Do dalszych okolic dostarczam DACHÓWKI i RURY na ryzyko loco najbliższa stacja kolejowa

BIURO TECHNICZNE

DLA BUDOWY MŁYNÓW, TARTAKÓW i CEGIELNÍ

M. KANAREK

Sp. z ogr. por.

Kraków, Szewska 9.

Oddział Radom Długa 23.

Projektuje i urządza młyny z popędem parowym, motorowym i turbinowym. Dostarcza maszyny młyńskie, tartaczne wszelkiego rodzaju, oraz kamienie młyńskie, gatry, cyrkularki, piły gatrowe, piły do cyrkularek, toczki szmirglowe i t. p. przybory tartaczne.

Firma dysponuje pierwszorzędnymi silnikami technicznymi i posiada własny warsztat mechaniczny.

Odwiedziny inżynierów, plany i kosztorysy na żądanie.

394-0

Kąpiele „Krynica”

Kozieniecka № 42.

Wanny, prysznicze czynne
codziennie.

Łazienka—piątki, soboty. 406-0

Po żniwach projektuje handlowe sady, szkółki i parki T. K. Czerwiński, Biuro ogrodnicze, Radom, Lubelska 59.

Taniej niż w jesieni!

Szarża również spółnika celem założenia plantacji sadów, szkółek, jarzyn i ziół. 378-10

NADSZEDŁ ŚWIEŻY TRANSPORT

Cementu

dobrze wypalonego firmy „GRODZIEC” do N. Przednowka, Warszawska № 8.

OGŁOSZENIE.

Podaje do wiadomości Szanownej publiczności, że nadal prowadzę przerwany podczas wojny zakład koszykarski, jak również przyjmuję wszelkie obstalunki i reperacje wchodzące w zakres robót koszykarskich: kupuję wiklinę, chmiel świeży i starszy, płacąc cenę odpowiednią Warszawską 8 w podwórzu.

N. Przednowek.

W dniu 8-go lipca r. b. na stacji Skarżysko skradziono ewentualnie zgubiono portfel z gotówką i kwit na 2000 rubli wydany w lipcu roku 1914 przez Stefana Soborskiego dla Wincentego Pigłowskiego z zobowiązaniem oddania takowych w każdym czasie, bilet na broń i przepustkę do Częstochowy na imię Wincentego i Heleny Pigłowskich. Łaskawego posiadacza uprasza się o zwrot pod adresem: St. Jagodziński, Piaski № 26 w Radomiu. 411-3

Do sprzedania siodło oficcerskie w dobrym stanie. Można obejrzeć w mieszkaniu właściciela cegielni Predocinek. 407-3

Pokój starannie umeblowany z oddzielnym wejściem i usługą, z całodziennym życiem lub bez, potrzebny zaraz w okolicach parku Kościuski. Oferty do stróża, ulica Lubelska 59. 415-1

Jest do odstąpienia interes bławatno-galanteryjny zaraz (tylko dla chrześcijan) suma potrzebna około 50.000 rubli, wiadomość w Administr. „Głosu”. 419-2

Do sprzedania dom parterowy z facjatami i z ogrodem na Ustroniu przy ul. Staro-Opatowskiej № 7. 418-2

Zgubiono legitymację na nazwisko Sali Fuks wydaną przez Magistrat Radomski d 31/V 1918 r. za № 6195. 416-1

Zgubiono legitymację na nazwisko Idesy Klingier wydaną przez Magistrat Radomski dn. 2/VII 1917 r. za № 7333. 417-1

Zgubiono weksel na nazwisko Jana Wójcika na 600 rb. ze wsi Łaski, gm. Susko-Wola, wystawiony przez Stanisława Chołuję za wsi Mierziącka, gm. Grabów. 414-1

Radomskie Stowarzyszenie Budowlane

LUBELSKA 41.

Biuro i hurtownia czynne od 15 czerwca 1918 r.

CEMENT, WAPNO, PAPA PRAWDZIWA, ETERNIT, DACHÓWKA, CEGŁA, DRENY, SMOŁOWIEC, GWOŹDZIE, ŻELAZO BUDOWLANE, DRZEWO, PIECE MAJOLIKOWE PO CENACH HURTOWYCH. 291-10

Sklep przy Radomskim Towarzystwie Ogrodniczym Poleca: kartofle młode po 25 hal. za funt., kapustę młodą od 80 h. główka, kalafjory i t. p. — po cenach niskich.

Plac 3 Maja liczba 1 (w podwórzu).

Podejmuje się codziennej dostawy dla internatów, restauracji i prywatnych poważniejszych odbiorców

DOM TECHNICZNO-HANDLOWY

St. Brzozowski i M. J. Szmorliński

w Radomiu, Plac 3-go Maja № 1. Skład — Zgodna № 6.

Poleca:

TEKTURĘ SMOŁOWCOWĄ, SMOŁOWIEC, CEMENT, WAPNO, BLACHY, GWOŹDZIE, OLEJE MASZYNOWE i CYLINDROWE, SMAR do WOZÓW.

Redaktor: Czesław Xawery Jankowski.

Druk „J. K. Trzebiński”—Radom.

Za wydawcę: Edward Suchański.

Za pozwoleniem censury wojennej.